

NOWE PRAWO
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

NOWE PRAWO DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Cezary Kosikowski
Maciej Etel

Temida2

Białystok 2014

© Copyright by Temida 2
Białystok 2014

Redaktor Naukowy Wydawnictwa Temida 2: Cezary Kosikowski

Rada Naukowa Wydawnictwa Temida 2:

Przewodniczący Rady Naukowej Wydawnictwa Temida 2: Emil W. Pływaczewski

Członkowie z Uniwersytetu w Białymstoku: Stanisław Bożyk, Adam Czarnota, Leonard Etel, Ewa M. Guzik-Makaruk, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kosikowski, Cezary Kulesza, Agnieszka Malarewicz-Jakubów, Maciej Perkowski, Stanisław Prutis, Eugeniusz Ruśkowski, Walerian Sanetra, Joanna Sieńczyło-Chlabicz, Ryszard Skarzyński, Halina Świączkowska, Mieczysława Zdanowicz

Członkowie z Polski: Marian Filar (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Edward Gniewek (Uniwersytet Wrocławski), Lech Paprzycki (Sąd Najwyższy)

Członkowie zagraniczni: Lidia Abramczyk (Państwowy Uniwersytet im. Janki Kupały w Grodnie, Białoruś), Vladimir Babčak (Uniwersytet w Koszycach, Słowacja), Renata Almeida da Costa (Uniwersytet La Salle, Brazylia), Chris Eskridge (Uniwersytet w Nebrasce, USA), Jose Luis Iriarte Angél (Uniwersytet Navarra, Hiszpania), Marina Karasjewa (Uniwersytet w Woroneżu, Rosja), Bernhard Kitous (Uniwersytet w Rennes, Francja), Martin Krygier (Uniwersytet w Nowej Południowej Walii, Australia), Petr Mrkvka (Uniwersytet Masaryka, Czechy), Marcel Alexander Niggli (Uniwersytet we Fryburgu, Szwajcaria), Andrej A. Novikov (Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu, Rosja), Sławomir Redo (Uniwersytet Wiedeński, Austria), Bernd Schünemann (Uniwersytet w Monachium, Niemcy), Sebastiano Tafaro (Uniwersytet w Bari, Włochy), Wiktor Trinczuk (Kijowski Narodowy Handlowo-Ekonomiczny Uniwersytet, Ukraina)

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiuwaniem – bez pisemnej zgody wydawcy.

ISBN 978–83–62813–63–6

Recenzent: *Teresa Mróz*

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Anna Tomczyk*

Projekt okładki: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Bogumiła Mancewicz*

Wydawca: Temida 2

Przy współpracy i wsparciu finansowym

Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

Spis treści

Wykaz załączników.....	9
Wykaz skrótów	11
Wstęp.....	13

I

POTRZEBA I CEL PROPONOWANYCH ZMIAN ORAZ ZAKŁADANE KORZYŚCI

1. Okoliczności i powody uzasadniające potrzebę dokonania zmian w prawie regulującym działalność gospodarczą w Polsce	17
2. Cele proponowanych zmian w prawie działalności gospodarczej i spodziewane korzyści	22
3. Nowe zasady działalności gospodarczej.....	25

II

UPORZĄDKOWANIE I ZAPEWNIENIE JEDNOLITEGO ROZUMIENIA PODSTAWOWEJ TERMINOLOGII STOSOWANEJ W REGULACJI PRAWNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Konieczność uporządkowania pojęcia „działalność gospodarcza” ...	29
1.1 Ocena stanu obowiązującego	29
1.2. Działalność gospodarcza w prawie unijnym oraz w orzecznictwie sądów unijnych.....	34
1.3. Propozycja definiowania przedsiębiorczości i usług w nowym Prawie działalności gospodarczej	35
1.4. Potrzeba wyłączenia niektórych rodzajów działalności gospodarczej spod rygorów Prawa działalności gospodarczej lub oznaczenia ich w sposób podkreślający specyfikę organizacji i wykonywania.....	36

2. Zmiana pojęcia przedsiębiorcy w świetle propozycji zmiany pojęcia działalności gospodarczej	40
2.1. Potrzeba dokonania zmiany	40
2.2. Nowa definicja i klasyfikacja przedsiębiorcy i usługodawcy	41
2.3. Potrzeba wyłączenia niektórych podmiotów z kategorii przedsiębiorców i usługodawców	42
3. Podejmowanie i wykonywanie na terytorium RP działalności gospodarczej przez przedsiębiorców zagranicznych i osoby zagraniczne, a także przez członków ich rodzin	46

III

PODEJMOWANIE I WYKONYWANIE ORAZ ZAWIESZANIE I ZAKOŃCZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Kierunki zmian	49
2. Znajomość ogólnych i szczegółowych warunków prawnych podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej oraz jej sprawdzanie w toku czynności ewidencyjnych lub rejestrowych	50
3. Kontrola i nadzór przestrzegania warunków prawnych wykonywania działalności gospodarczej	53
4. Zmiana zakresu i form ograniczania wolności działalności gospodarczej	57
4.1. Ocena stanu obecnego i kierunki proponowanych zmian	57
4.2. Rodzaje działalności gospodarczej, które powinny być całkowicie uwolnione od reglamentacji i regulacji	63
4.3. Rodzaje działalności gospodarczej, które mogłyby być wykonywane w ramach działalności licencjonowanej	66
4.4. Rodzaje działalności gospodarczej wymagające objęcia ich regulowaną działalnością gospodarczą	69
4.5. Rodzaje działalności gospodarczej, które powinny być objęte koncesjonowaniem	71

---

5. Zawieszanie działalności gospodarczej	77
6. Sanacja działalności gospodarczej oraz upadłość podmiotu gospodarczego	78
7. Zakończenie działalności gospodarczej	78

IV

ZMIANA SPOSOBU EWIDENCJONOWANIA ORAZ REJESTRACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

1. Kierunki zmian	81
2. Zmiany dotyczące sądowego rejestru przedsiębiorców (KRS)	86
3. Prowadzenie rejestrów działalności koncesjonowanej lub licencjonowanej bądź regulowanej	88
4. Rejestry podmiotów wykonujących działalność gospodarczą na zasadzie samozatrudnienia	89
5. Zmiany dotyczące Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej	91
6. Znaczenie innych rejestrów i ewidencji działalności gospodarczej	93

V

PODSTAWOWE PRAWA I OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCÓW I USŁUGODAWCÓW ORAZ ZAKRES I FORMY PRAWNE ICH OCHRONY

1. Uwagi ogólne	95
2. Katalog podstawowych praw przedsiębiorców i usługodawców	95
3. Katalog podstawowych obowiązków przedsiębiorców i usługodawców	96
4. Ochrona prawna przedsiębiorców i usługodawców w stosunkach z organami władzy publicznej	97
5. Samorząd gospodarczy i zawodowy	99

VI

PODSTAWOWE ZADANIA ORAZ KOMPETENCJE ORGANÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ WOBEC PRZEDSIĘBIORCÓW I USŁUGODAWCÓW

1. Zadania administracji publicznej w gospodarce	103
2. Zasady wykonywania zadań administracji publicznej w gospodarce	104
3. Katalog podstawowych obowiązków administracji publicznej w gospodarce	105
4. Katalog podstawowych uprawnień administracji publicznej w gospodarce	106

VII

PROBLEMY LEGISLACYJNE NOWEJ USTAWY – PRAWO DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Nowe Prawo działalności gospodarczej jako <i>lex generalis</i> w stosunku do innych ustaw regulujących działalność gospodarczą	109
2. Struktura i systematyka nowej ustawy	111
3. Problem wykorzystania części dotychczasowych przepisów u.s.d.g. w projekcji nowej ustawy	116
4. Problem dodania w ustawie – Prawo działalności gospodarczej przepisów karnych	116
5. Problem sposobu wyrażenia przepisów zmieniających i przejściowych (koncepcja ustawy wprowadzającej)	118
6. Problem przyjęcia odpowiedniego <i>vacatio legis</i> dla ustawy – Prawo działalności gospodarczej	120
7. Ocena skutków regulacji	120
Zakończenie	125
Załączniki	133
Podstawowa literatura	193

Wykaz załączników

1. Definicje legalne pojęcia „działalność gospodarcza” w innych ustawach niż ustawa o swobodzie działalności gospodarczej.....	133
2. Definicje legalne pojęcia „przedsiębiorca” w innych ustawach niż u.s.d.g.	134
3. Ustawy posługujące się pojęciami działalności gospodarczej oraz przedsiębiorcy bez bliższego ich wyjaśnienia	135
4. Rodzaje działalności gospodarczej, do których nie stosuje się przepisów u.s.d.g.....	138
5. Ewidencje i rejestry, w których obowiązek uzyskania wpisu dotyczy wszystkich przedsiębiorców	141
6. Rejestry potwierdzające posiadane kwalifikacje zawodowe	143
7. Rejestry regulowanej działalności gospodarczej.....	144
8. Inne rejestry reglamentowanej działalności gospodarczej	146
9. Inne rejestry przedsiębiorców i działalności gospodarczej.....	147
10. Wykaz ustaw określających w sposób uniwersalny (odnoszący się do każdego przedsiębiorcy) warunki wykonywania działalności gospodarczej dla ochrony przed zagrożeniem życia, zdrowia ludzkiego i moralności publicznej oraz ochrony środowiska, a także zasad uczciwej konkurencji i poszanowania słuszných interesów konsumentów	148
11. Wykaz ustaw dotyczących podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na podstawie koncesji	150
12. Wykaz ustaw przewidujących obowiązek uzyskiwania zezwoleń lub aktów z nimi zrównanych na podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej.....	153

13. Wykaz ustaw wskazujących na regulowaną działalność gospodarczą	163
14. Stan reglamentacji lub regulacji działalności gospodarczej w podziale według rodzajów działalności	168
15. Podział kompetencji w zakresie reglamentacji i regulacji działalności gospodarczej	174
16. Wolna działalność gospodarcza	182
17. Wykaz rodzajów działalności gospodarczej zaliczonych do działalności licencjonowanej.....	184
18. Wykaz regulowanej działalności gospodarczej (nowe ujęcie)	186
19. Propozycje nowego zakresu koncesjonowanej działalności gospodarczej	188